Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
5.10.2021

Suomen Reserviupseeriliiton lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle valtioneuvoston puolustusselonteosta

Teema: Asia: VNS 8/2021 vp Valtioneuvoston puolustusselonteko. Taloudelliset voimavarat

Viite: Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto lausuntopyyntö 23.9.2021

Suomen Reserviupseeriliitto (RUL) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Selonteossa todetaan Suomen puolustuksen perustana tulevaisuudessakin olevan asevelvollisuuden, koulutetun reservin, koko maan puolustamisen ja korkean maanpuolustustahdon.

Uskottavan puolustuskyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii riittävät taloudelliset resurssit.

Selontekokaudella Laivue 2020 -hankkeella korvataan käytöstä poistuva Merivoimien aluskalusto. HX-hankkeella puolestaan korvataan Ilmavoimien poistuvat suorituskyvyt. Eduskunta on hyväksynyt täysimääräisesti molempiin strategisiin suorituskykyhankkeisiin kohdennettavan lisärahoituksen. Tämä on ehdottoman tärkeää.

Vastaavasti Puolustusvoimien toimintamenoihin (pois lukien palkkausmenot), puolustusmateriaalihankintoihin sekä sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenojen määrärahoihin selontekokaudella tehtävät, vakiintuneen käytännön mukaiset kustannustasotarkistukset, ovat välttämättömiä.

Asevelvollisuuden kehittäminen
Asevelvollisuuden jatkuva kehittäminen on välttämätöntä. Kehittämisessä on huomioitava varusmiesajan lisäksi myös reserviaika. RUL kannattaa selonteossa mainittuja varusmiespalveluksessa oleville asevelvollisille sekä vapaaehtoista asepalvelusta suorittaville naisille maksettavien päivärahojen tasokorotusta.

Asevelvollisuuden vahvistamiseksi ja kehittämiseksi odotetaan konkreettisia esityksiä työtään parhaillaan tekevältä parlamentaariselta komitealta. RUL kannattaa naisten vapaaehtoisten asepalveluksen suorittavien määrä kasvattamista. Mahdollinen kutsuntojen laajentaminen koko ikäluokkaa koskevaksi lisää kustannuksia. Mikäli tämä osoitetaan Puolustusvoimille tehtäväksi, tulee laajennuksesta aiheutuvat kustannukset korvata täysimääräisesti.

Paikallispuolustuksen kehittämisessä ja koulutuksessa reserviläistoiminnalle ja vapaaehtoiselle maanpuolustuskoulutukselle suunnitellaan isoa roolia.

Reservin koulutus, osaaminen ja toimintakyky perustuu Puolustusvoimien kertaus- ja vapaaehtoisiin harjoituksiin, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) koulutus- ja harjoitustoimintaan sekä reserviläisten omaehtoiseen toimintaan. Viimeksi mainitulla tekijällä on

keskeinen rooli mm. reserviläisten fyysisen toimintakyvyn ja ampumataidon ylläpitämisessä. Käytännössä tämä tapahtuu reserviläisten omana ja reserviläisjärjestöjen järjestämänä toimintana.

Vapaaehtoissektorin kasvava vastuu vaatii sen taloudellisten resurssien vahvistamista.

Riittävä kertausharjoitusten määrä on ehdoton edellytys reservin osaamisen ylläpitämiseen. Kertausharjoitusten määrä on pystyttävä nostamaan nykyisestä noin 18.000 reserviläisestä / vuosi vähintään 25.000 reserviläisen tasolle vuosittain. Reserviläisten osaamisen ja vastuiden lisäämisellä kertausharjoitusten suunnittelussa ja toteuttamisessa voidaan pienentää harjoitusmäärän lisääntymisestä aiheutuvaa palkattujen sotilaiden työmäärän kasvua.

Reservin osaamisen kannatettavaa hyödyntämistä on sekin, että sitoutuneilla ja osaamisensa todentaneilla reserviläisillä ja evp-sotilailla on mahdollisuus suorittaa ja ylläpitää Puolustusvoimien ajolupia, kouluttaja- ja muita oikeuksia ja lisenssejä sekä osallistua myös muihin, reserviläisuraa tukeviin, palkatun henkilöstön kursseihin ja koulutustapahtumiin. Tämä helpottaisi osaltaan myös palkatun henkilökunnan työtaakkaa.

Reserviläisten osaamisen nykyistä parempi hyödyntäminen ei onnistu ilman, että reserviläisten osaaminen tunnistetaan ja, että reserviläisen ja Puolustusvoimien välinen vuorovaikutus saadaan tiiviimmäksi. Toivomme, että Puolustusvoimat saa nopealla aikataululla valmiiksi sähköisen vuorovaikutuskanavan, jonka avulla reserviläiset pystyvät ilmoittamaan omassa osaamisessa ja toimintakyvyssä tapahtuneet muutokset nopeasti ja vaivattomasti. Lisäksi edellytämme, että Puolustusvoimilla on oikeasti halu ja kyky huomioida edellä mainitut muutokset mm. sijoittaessaan reserviläisiä sodan ajan tehtäviin.

Varusmieskoulutuksessa hyödynnettävät verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmät on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti myös reserviläisten koulutuksessa. Tämä on myös taloudellisesti kustannustehokasta toimintaa.

Henkilöresurssit

RUL kannattaa Puolustusvoimien henkilöstön lisäämistä vähintään selonteossa esitetyllä 500 henkilötyövuodella mahdollisimman pikaisesti. Lisääntyneet ja osittain uudet tehtävät vaativat tätä. Henkilöstön määrän lisäksi on tärkeää varmistaa palkatun henkilöstön osaaminen ja työssä jaksaminen. Henkilöstön lisääminen puolestaan vaatii merkittäviä taloudellisia lisäresursseja.

Henkilöstömenojen kasvua voidaan pieneltä osin rajoittaa lisäämällä osaavien ja motivoituneiden reserviläisten käyttöä Puolustusvoimien kertaus- ja vapaaehtoisten harjoitusten suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä järkeistämällä Puolustusvoimien ja Maanpuolustuskoulutuksen osittain epätarkoituksenmukaista ohjeistusta. Tämä vaatii vapaaehtoisen maanpuolustuksen lain ja ampuma-aselain sekä niihin liittyvien asetusten pikaista tarkistamista.

Suomen Reserviupseeriliitto -
Finlands Reservofficersförbund

Lausunto
5.10.2021

Maanpuolustustahdosta huolehtiminen

Selonteossa korostetaan maanpuolustustahdon merkitystä yhteiskunnan kriisinsietokyvyn ylläpitämisessä. Maanpuolustustahdon ylläpidosta vastaavat osaltaan vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevät järjestöt. Merkittävä osa järjestöjen toiminnasta suuntautuu oman jäsenistön ulkopuolelle. RUL:n osalta näitä toimintoja ovat mm. laajamittainen veteraanien tukitoiminta, lukiolaisille suunnattu Turpotietäjä-kilpailu sekä varusmiehiin ja nuoriin reserviläisiin kohdistuva mentorointitoiminta.

Nuoriin kohdistuvan kokonaisturvallisuuden tietoisuuden ja koulutuksen lisääminen on erittäin tärkeää.

Järjestöjen tekemä työ yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden vahvistamiseksi on huomioitava myös varmistamalla vapaaehtoisen maanpuolustuksen taloudelliset resurssit. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen taloudelliset resurssit ehdottomasti on säilytettävä nykyisellä tasolla.

Muiden vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen (RUL, RES, NVL, MPKL) saama valtion tuki on vähäistä (esimerkiksi RUL saa tukea PLM:ltä 32.000 € vuodessa), joten nykyisenkin laajuisen reservin osaamista ja toimintakykyä sekä maanpuolustustahtoa ylläpitävä toiminta on erittäin vaikeaa. Vastuiden ja tehtävien lisääntyessä edellä mainittujen järjestöjen taloudellista tukea pitää korottaa 50.000 euroon / järjestö / vuosi.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Aaro Mäkelä
Puheenjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
aaro.makela@rul.fi
Puh. 050 540 5416

Janne Kosonen
Toiminnanjohtaja
Suomen Reserviupseeriliitto
janne.kosonen@rul.fi
Puh. 050 5810 819